

Editie 18
Voorjaar
2022

MIK MAK

CLUBBLAD VOOR
MIKMAKERS

Interview met
een uitvinder

Gratis ijs in
het Golfbad!

Kweek je eigen
zonnebloemen

VIJF HELE GOEDE REDENEN

Waarom je vrienden en vriendinnen ook lid van MikMak moeten worden:

- 1** Omdat jij lid bent. Duh...
- 2** Ze krijgen een gaaf starterspakket.
- 3** Ze krijgen vier keer per jaar het MikMak-clubblad.
- 4** Ze mogen gratis naar MikMak-events.
- 5** Jullie zitten gezellig in hetzelfde team!

Wil jij hier de volgende keer staan? Stuur dan je leukste foto in je MikMak-outfit én vijf vingers in de lucht naar: mikmak@oss.nl!

EN JULLIE MAKEN JE BUURT NATUURLIJK SCHONER!

Waar wacht je nog op? Ga naar www.mikmakkers.nl en meld je vrienden en vriendinnen aan. Het lidmaatschap is gratis voor kinderen van 5 t/m 12 jaar.

Clubblad voor MIKMAKKERS

Leuk om te doen! 4

Gratis ijs in het Golfbad 5

Jerry is een uitvinder 6

Afvalstroom: oude kleding 8

Knutselen met kleding 9

Kraaien ruimen peuken op 10

Leuk om te doen! 12

MikMakkers in actie 14

Vriendenboekje 16

MikMak in cijfers 18

Puzzelen maar! 20

Dit clubblad is speciaal voor alle leden van MikMak, de club voor kinderen van 5 t/m 12 jaar die de strijd aangaan met zwerfafval in hun buurt. Lid worden is gratis, kijk op www.mikmakkers.nl. De volgende uitgave verschijnt in de zomer.

Redactie: Texpert • Ontwerp: Circa Twee • Drukwerk: Wihabo • Verspreiding: dePostBode
MikMak is een initiatief van de gemeente Oss • mikmak@oss.nl • tel. 14-0412

Afval prikken met Meneer Gijs

Zin om een keer met Meneer Gijs op pad te gaan? En samen met deze geweldige ezel het Elzeneindpark schoon te maken? Dat kan! Iedere laatste vrijdag* van de maand staat Meneer Gijs om 15.00 uur op je te wachten bij kinderboerderij De Elzenhoek. Iedereen die mee wil helpen, is welkom! Na afloop krijg je een beloning voor het helpen.

*Let op: dit was woensdagmiddag. Het is dus veranderd.

Er zijn nog veel meer leuke dingen te beleven bij de Elzenhoek! Kijk maar eens naar de agenda: nme-elzenhoek.nl/kalender

Landelijke Opschoondag

maart

Landelijke Opschoondag: help je mee?

Op 19 maart is het Landelijke Opschoondag! Dan gaan in het hele land mensen op pad om hun omgeving schoner te maken. Bijvoorbeeld door zwerfafval te verzamelen.

Hoe meer mensen meehelpen, hoe schoner ons land wordt. Dus doe je ook mee? Trek je hesje aan, pak je knijper en nodig je vrienden en vriendinnen uit. Samen maken we Nederland schoon!

Is jouw speeltuin de schoonste?

Het wordt lente! Tijd om naar buiten te gaan dus. Bijvoorbeeld naar een van de vele speeltuinen in Oss. En als je er toch bent... kun je meteen checken of jouw speeltuin nog schoon is. Neem dus voor de zekerheid je hesje en handschoenen mee, net als je knijper en emmer. Dan zien je vriendjes en vriendinnetjes meteen hoe gaaf het werk van een MikMakker is!

Wil je een keer naar een andere speeltuin?

Check dan het handige overzicht op treftinoss.nl. Klik op Dit tref je in Oss > Voor kinderen > Speeltuinen'. Veel plezier!

Yummie: gratis ijsjes in het Golfbad

Het lijkt een beetje op Earth Hour, maar het is wat anders: **Earth Day (Dag van de Aarde)**. Op 22 april hebben we extra aandacht voor onze planeet. Ook Golfbad Oss doet mee. En MikMakkers zijn welkom!

Op de kindermiddag van het Golfbad op 22 april kun je lekker zwemmen en leuke spelletjes doen. Die hebben allemaal te maken met een schone aarde. Zoals: plastic vissen en drijven op een plastic zak. Daarmee kun je leuke prijsjes winnen.

Tip: laat bij de kassa even je MikMak-pasje zien. Dan kun je namelijk een gratis ijsje halen in het restaurant! Als je ook nog de puzzel oplost, maak je kans op één van de drie prijzen: met je hele gezin gratis zwemmen en eten in het restaurant.

Zien we je op vrijdag 22 april, tussen 16.00 en 20.00 uur? Gezellig! Neem wel minstens één volwassene mee. Meer weten? Check: golfbad.nl.

Zet het maar vast in je agenda: op 26 maart is het weer Earth Hour. Dat is Engels voor: 'Uur van de Aarde'. Om precies half negen 's avonds doen we allemaal het licht uit. In de woonkamer, in de keuken, in je slaapkamer... Overal is het dan een uur lang donker.

Waarom Earth Hour? Om te laten merken dat energie belangrijk is, en dat we tegen energievervalsing zijn. Om half tien gaat het licht weer aan. Lig je al in bed als Earth Hour begint? Vraag dan aan je ouders of ze meedoen!

Uitvinder Jerry bedenkt de 'Plastic Scanner'

Op de wereld slingert veel zwerfafval. Een groot deel daarvan is plastic. Dat is zonde, want plastic kun je heel goed recycleren. Alleen moet je dan wel weten om wat voor soort plastic het gaat. Daar heeft Jerry de Vos iets op gevonden. Zijn uitvinding: de Plastic Scanner. Hij won er zelfs een grote prijs mee!

Jerry wil de wereld schoonhouden. Toen we hem vertelden over MikMak en het TOPwerk dat jullie doen, wilde hij meteen meewerken aan een interview. Daar gaan we!

Wat is de Plastic Scanner eigenlijk?

"Het is een apparaatje dat ongeveer even groot is als een telefoon. Als je het tegen een plastic voorwerp houdt en op de knop drukt, begint hij te scannen. Dat scannen gebeurt met allerlei kleine lichtjes, die in het plastic weerkaatsen. Daardoor weet je precies om wat voor soort plastic het gaat."

Waarom is het belangrijk om dat te weten?

"Je hebt veel verschillende soorten plastic. Buigbaar plastic, doorzichtig plastic, hard plastic... Als je weet van wat voor plastic iets gemaakt is, kun je het weer opnieuw gebruiken."

"EÉN VAN DE KORAALEILANDEN IS EEN GROTE VUILNISBELT. HARTSTIKKE ZONDE TOCH?"

Kun je een voorbeeld geven?

"Stel je voor: een fabriek maakt flessen voor shampoo van gerecycled plastic. De mensen van de fabriek moeten dan zeker weten dat ze het goede plastic gebruiken. Dat er bijvoorbeeld niet allerlei soorten plastic door elkaar gesmolten zijn. Met de Plastic Scanner kun je dat precies meten."

Wat gebeurt er als je wél gewoon verschillende soorten plastic door elkaar smelt?

"Dan kun je het plastic niet zo goed recycleren. Denk nog even aan de fles van zojuist: die moet je kunnen inknippen. Het plastic mag dus niet te hard zijn. Heb je toch een plastic mengelmoe, dan kun je daar maar weinig mee. Je kunt ze omsmelten tot paaltjes voor langs de snelweg, meer eigenlijk niet. Terwijl je van goed gesorteerd plastic zó veel mooie dingen kunt maken!"

Hoe bedacht je je uitvinding?

"Het idee ontstond toen ik bij Precious Plastic werkte. Dat is een bedrijf dat machines maakt om plastic te smelten en te recycleren."

"VAN GOED GESORTEERD PLASTIC KUN JE ZÓ VEEL MOOIE DINGEN MAKEN"

Wat is het meest bijzondere dat je daar hebt meegemaakt?

"Ken je de Malediven? Dat is een grote groep eilanden. Heel mooi, maar ze hebben een probleem: ze kunnen hun plastic niet kwijt. Daarom is één van de eilanden een grote vuilnisbelt. Hartstikke zonde toch? En tijdens een storm spoelt het de oceaan in. Wij hebben een plastic recycling werkplaats voor ze gemaakt. Daar kunnen ze plastic inzamelen en opnieuw gebruiken."

Even terug naar je uitvinding. Hebben we de Plastic Scanner in Nederland ook nodig?

"Dat valt gelukkig wel mee. In ons land wordt het plastic opgehaald, maar zo gaat het niet overal op de wereld. Daarom hoop ik dat ze op veel plekken de Plastic Scanner gaan gebruiken. Zodat we plastic nog beter kunnen recycleren."

Je hebt zelfs een prijs gewonnen: de James Dyson Award.

"Klopt! Echt geweldig... Ik was erg verrast, want eigenlijk wilde ik de scanner nog verder verbeteren. Ik ben enorm trots op de prijs. En met het prijzengeld dat ik heb gewonnen, ga ik de scanner verder ontwikkelen. Zodat de Plastic Scanner op zo veel mogelijk plekken terecht kan komen."

Ben je nu officieel een uitvinder?

"Dat denk ik wel, ja. Al was ik dat vroeger eigenlijk ook. Als kind hield ik al van onderzoekjes. En volgens mijn ouders kon ik als baby eindeloos kijken naar een ronddraaiende wasmachine. Op school vond ik onderzoek nog steeds leuk. Zo leuk, dat ik besloot er mijn beroep van te maken."

Wat vind je eigenlijk van de MikMakkers, die overal in Oss zwerfafval opruimen?

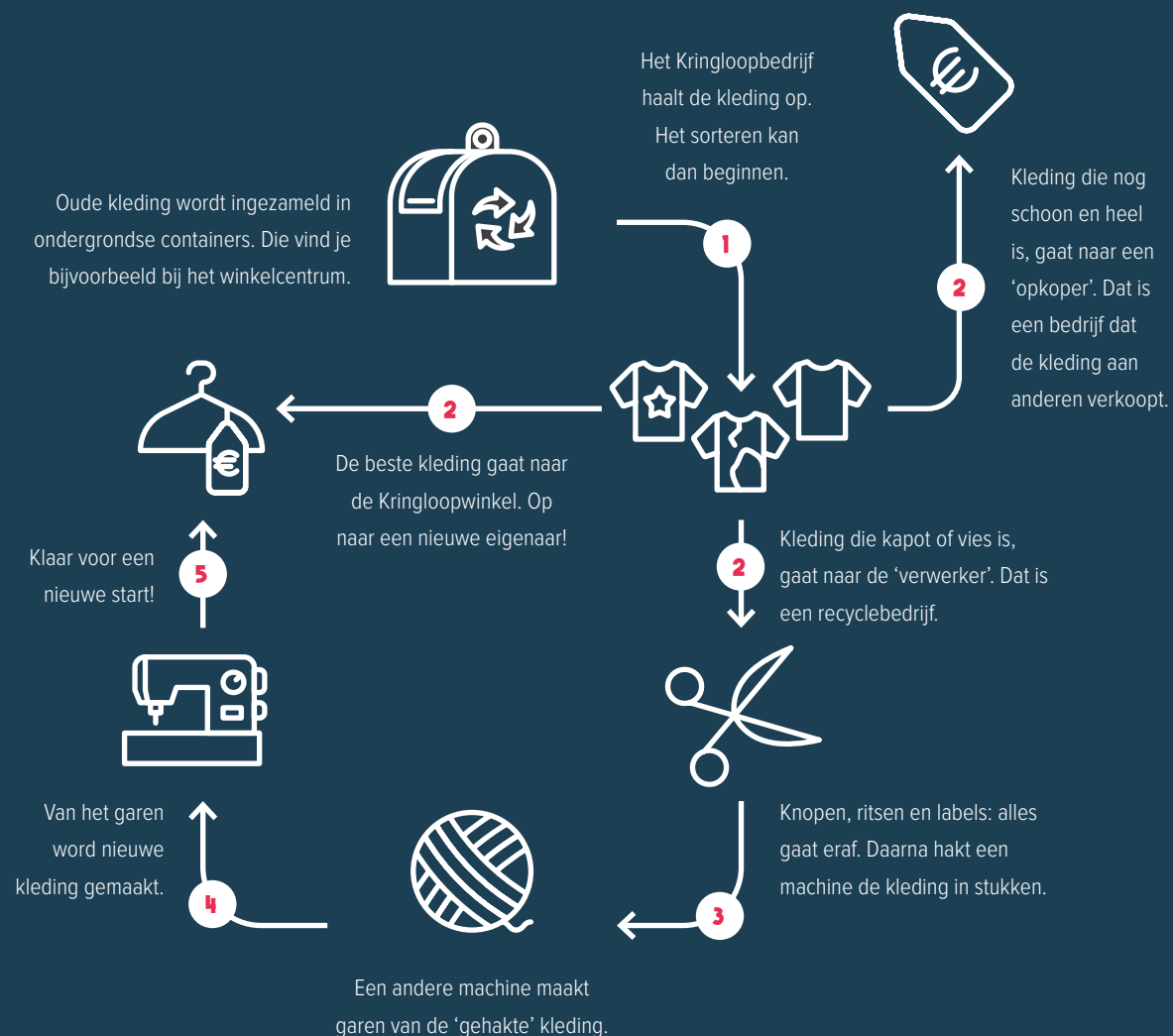
"Dat vind ik supertof. De MikMakkers doen heel belangrijk werk en ze houden duidelijk van de natuur. Als we op meer plekken zo goed aan de slag gaan, wordt de aarde een steeds schonere plek."

Afvalstroom

Dit gebeurt er met je oude kleding

Wat doe jij met je oude kleding? Die te klein is geworden of beschadigd is? Gooi je die in een kledingcontainer? Dan ben je goed bezig! Want die kleding wordt weer opnieuw gedragen of gerecycled. Zo geef je je kleding een tweede leven. Wie weet komt jouw oude broek, trui of jas wel terug als een paar nieuwe sokken of als een lekker zacht dekbed.

Maar hoe gaat dat eigenlijk, kleding recyclen? Nou, zo!

Zo maak je je eigen spijkerbroektas!

Heb je nog een oude spijkerbroek die niet meer past? Gooi die nog niet weg, want dat is zonde. Je kunt hem bijvoorbeeld perfect gebruiken om een leuke tas te maken!

Hoe dat moet? Heel simpel! Knip eerst de 'benen' eraf. Je houdt dus alleen het stuk over waar je billen in zitten (of beter gezegd: in *zaten*). Vouw de randjes aan de onderkant naar binnen en naai ze dicht. Je kunt naald en draad gebruiken, maar misschien heeft je vader of moeder wel een naaimachine (veel handiger). Knip vervolgens van de broekspijpen een hengel en maak dit aan de zijkanten vast. En versier je tas tot slot met knopen of plaatjes van oude T-shirts. Klaar!

Tweede leven voor je oude knuffels

Wist je dat je ook schoenen in de kledingcontainer mag doen? Bindt wel even de veters aan elkaar. Ook riemen en tassen mogen erin, en zelfs zachte knuffels kunnen een nieuw leven krijgen via de kledingcontainer!

Hier vind je kledingcontainers

Weleens kleding in de kledingcontainer gegooid? In de gemeente Oss staan er een heleboel. Je vindt ze bij veel winkelcentra, in de buurt van de glasbak.

Tiny forest op basisschool 't Kleurenbos

Wat zijn ze trots, op basisscholen 't Kleurenbos en Mozaiek. Daar hebben ze sinds kort een 'tiny forest'. Dat is Engels en het betekent: klein bos. De leerlingen van de scholen hielpen mee met het aanplanten. We hebben in Oss nu al drie tiny forests.

Een tiny forest is ongeveer zo groot als een tennisbaan. Er groeien bomen en struiken, waar vogels, insecten en andere kleine dieren kunnen leven. Ook voor mensen is het fijn, want een tiny forest vangt veel regenwater op.

Leuk weetje: het hek om het tiny forest bij 't Kleurenbos is gerecycled. Het hout is namelijk eerst gebruikt voor het hek om een ander tiny forest. Toen het hek daar werd weggehaald, hebben ze het hout bewaard. Komt goed van pas!

Nóg een weetje: er groeit al bloesem aan verschillende appel- en perenbomen. Grote kans op vers fruit dus!

Dit boek kun je winnen!

Annabel is een heel nieuwsgierig meisje. Ze woont vlak bij Oss. Ze gaat op ontdekking in de Maashorst, een heel groot natuurgebied. Wat ze allemaal ontdekt? Dat lees je in het boek *Zilveren Maan ontdekt oerschatten in de Maashorst*. Spannend! En het leuke is: dit boek kun je winnen. Ga maar eens snel naar de puzzels op pagina 13 en 20!

Cleanup Kids

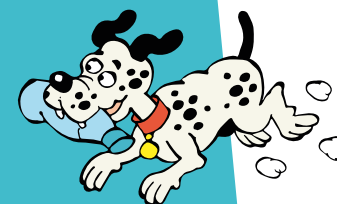
Wist je dat de MikMakkers een perfect voorbeeld zijn voor anderen? Bijvoorbeeld: in de gemeente Maashorst (Landerd en Uden) gaan sinds kort óók kinderen op pad om zwerfafval op te ruimen. Ze kwamen op het idee dankzij MikMak! Ze heten wel anders: Cleanup Kids. Je herkent ze aan een oranje hesje en petje met een vlinderlogo erop.

De eerste opruimactie van de Cleanup Kids was op het Food Court in Uden. Daar vind je McDonald's, KFC en nog enkele andere restaurants. Er staan veel prullenbakken, maar toch is het er vaak een rommeltje. Dankzij de Cleanup Kids is het er nu een stuk schoner!

Kraaien ruimen peuken op (huh?!)

In Zweden hebben ze wel heel bijzondere MikMakkers... In de stad Södertälje zetten ze namelijk kraaien in om de straten schoon te houden! De kraaien zijn getraind om sigarettenpeuken op te rapen. Die brengen ze naar een machine. Als er een peuk in de machine valt, krijgt de kraai een lekkere pinda.

De kraaien doen dus heel goed werk. En je hoeft niet bang te zijn: de dieren eten de peuken niet op. En ze worden er ook niet ziek van. Bovendien kijken kraaien graag elkaars kunstjes af. Ze leren van elkaar, waardoor er steeds meer kraaien aan de slag gaan als schoonmaker!

Een nieuwe website!

Hou onze website de komende tijd maar eens in de gaten! Je zult zien: binnenkort is-ie helemaal vernieuwd. Je vindt er voortaan bijvoorbeeld een agenda, met daarop allerlei leuke activiteiten. Zo mis je geen enkel evenement. En natuurlijk is de nieuwe website veel mooier dan de oude...

Neem dus zeker een kijkje!

Wordt jouw zonnebloem net zo groot als jij?

Bij dit MikMak-clubblad zit een zakje met zonnebloemzaadjes. Zonnebloemen zijn vrolijk gekleurde bloemen, die hun kopje met de zon meedraaien. Ze groeien makkelijk en snel, en worden heel groot! Wil je dat jouw zonnebloem misschien wel zo groot wordt als jijzelf? Volg dan deze vijf tips:

- Tip 1** Stop iedere zonnebloempit in de grond, in een eigen gat van ongeveer 2,5 cm diep. Dat kan in de tuin, maar ze groeien ook heel goed in een pot.
- Tip 2** Zonnebloemen groeien graag op zandgrond! En ze hebben maar weinig water nodig.
- Tip 3** Geef de plantjes wat mest als ze zo'n 10 cm groot zijn.
- Tip 4** Zet een (bamboe)stok naast je plantje als het nog klein is. Zo weet je waar het plantje staat en beschadig je de wortels niet.
- Tip 5** Bescherm je plantjes tegen slakken! Die zijn namelijk dol op zonnebloemen. Knip de boven- en onderkant van een melkpak en zet het middenstuk over je plantjes.

Het beste kweek je je zonnebloemen vanaf mei. Zonnebloemen kunnen namelijk niet tegen (nacht)vorst.

Heb je een mega-zonnebloem gekweekt? Laat het ons weten. Stuur een foto van jou en je zonnebloem naar mikmak@oss.nl!

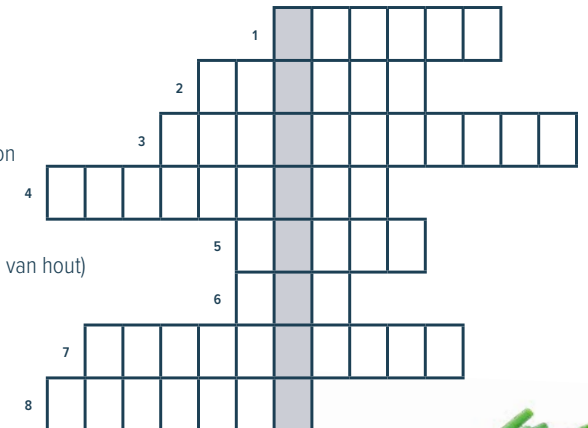

Puzzelen maar!

Deze puzzel is best moeilijk. Weet jij de antwoorden? Vul ze in, dan krijg je van boven naar beneden een echt lentewoord.

Weet jij welk woord we zoeken? Stuur het naar: mikmak@oss.nl. Misschien win je dan wel het boek *Zilveren Maan ontdekt oerschatten in de Maashorst!* (zie pagina 11).

1. Zo noem je het kind van een paard
2. Dit is een echte voorjaarsbloem
3. Een ander woord voor poetsen
4. Hiermee bescherm je je ogen tegen de zon
5. Het smelt in de zon (snel opeten dus!)
6. Zo noem je het kind van een schaap
7. Hierin broeden de tuinvogels graag (het is van hout)
8. Een vliegend insect

Doe mee met de insectenbingo

Heb je de bingokaart met insecten al gezien? Je vindt hem in dit clubblad. Neem de kaart mee als je gaat MikMakken en kruis aan welke insecten je tegenkomt. Volle kaart? Maak een selfie van jou met de kaart en stuur die naar mikmak@oss.nl. Wie weet zie je jezelf terug in het volgende clubblad!

Groente recyclen

Wist je dat je het afval van bepaalde groente kunt gebruiken om nieuwe groente mee te maken? Zo recycle je bijvoorbeeld heel makkelijk lente-ui:

1. Snij het onderste stukje eraf.
2. Zet een stukje (of een paar stukjes) in een glas met een beetje water.
3. Ververs het water iedere dag.

Je zult zien: na ongeveer drie weken heb je een nieuwe stengel lente-ui! Probeer je het liever met prei, paksoi of bleekselderij? Dat kan ook!

MikMakkers in actie

Sef was een van de vele MikMakkers die de kerstpuzzel maakten. En net als veel andere MikMakkers wist ook hij alle antwoorden. Goed bezig, Sef!

Fenna deed mee met de puzzel in het vorige clubblad. En ze won ook nog! Op de foto zie je een blije Fenna met haar prijs: een superinteressant boek over afval en recycling.

Noor maakte de kerstpuzzel in de vorige MikMak. Dat deed ze perfect, want ze wist alle antwoorden te vinden!

Lyana is een echte puzzelaar. Dat bewees ze door de puzzel in het MikMak-clubblad op te lossen. Ze won er zelfs een prijs mee: een nieuwe Dopper. Gefeliciteerd, Lyana!

HEb jij een mooie actiefoto? stuur deze op naar mikmak@oss.nl en misschien kom jij in het volgende clubblad!

Djeno heeft zwaar geschut ingezet om Lith op te ruimen. Lekker bezig!

Wat kunnen Sonia en Wiktor! In een half uurtje hadden ze hun buurt een stuk schoner gemaakt. Goed bezig, meiden!

Thijmen en Jasmijn hadden genoeg van het zwerfafval in de Horzak in Oss. En dus staken ze de handen uit de mouwen. Kijk eens wat een volle emmer!

Lize (9) en haar broertje Chris (6) gingen samen op pad om het gebied de Stelt in Oss weer mooi schoon te maken. Wat werkten ze hard... Deze twee kanjers verzamelden zakken vol afval!

KENNISMAKEN MET MIKMAKKERS

WIE BEN IK?

NAAM: Myra

LEEFTIJD: 11

WOONPLAATS: Oss

LATER WORD IK: actrice

MIJN GROOTSTE DROOM: later actrice worden

MIJN FAVORIETE

FILM

elvy's wereld

TV-PROGRAMMA

Chateau Meiland

BOEK

engel

DIT EET IK HEEL GRAAG:

pannenkoeken

EN DIT LUST IK ECHT NIET:

witlof

HIER BEN IK FAN VAN:

dylan haegens

IK RIJN HET LIEFST SAMEN OP MET:

mijn moeder

HIER HEB IK VOOR HET LAATST OPGERUIMD:

lij om in de straat

AFVAL OP STRAAT VIND IK:

heel vies

MIJN HOBBY'S:

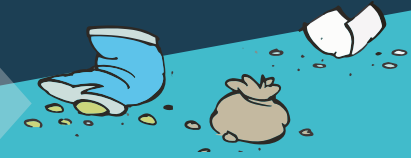
hockey
diamond painting
en lezen

DAAROM BEN IK MIKMAKKER:

omdat ik wil dat de wereld schoner word

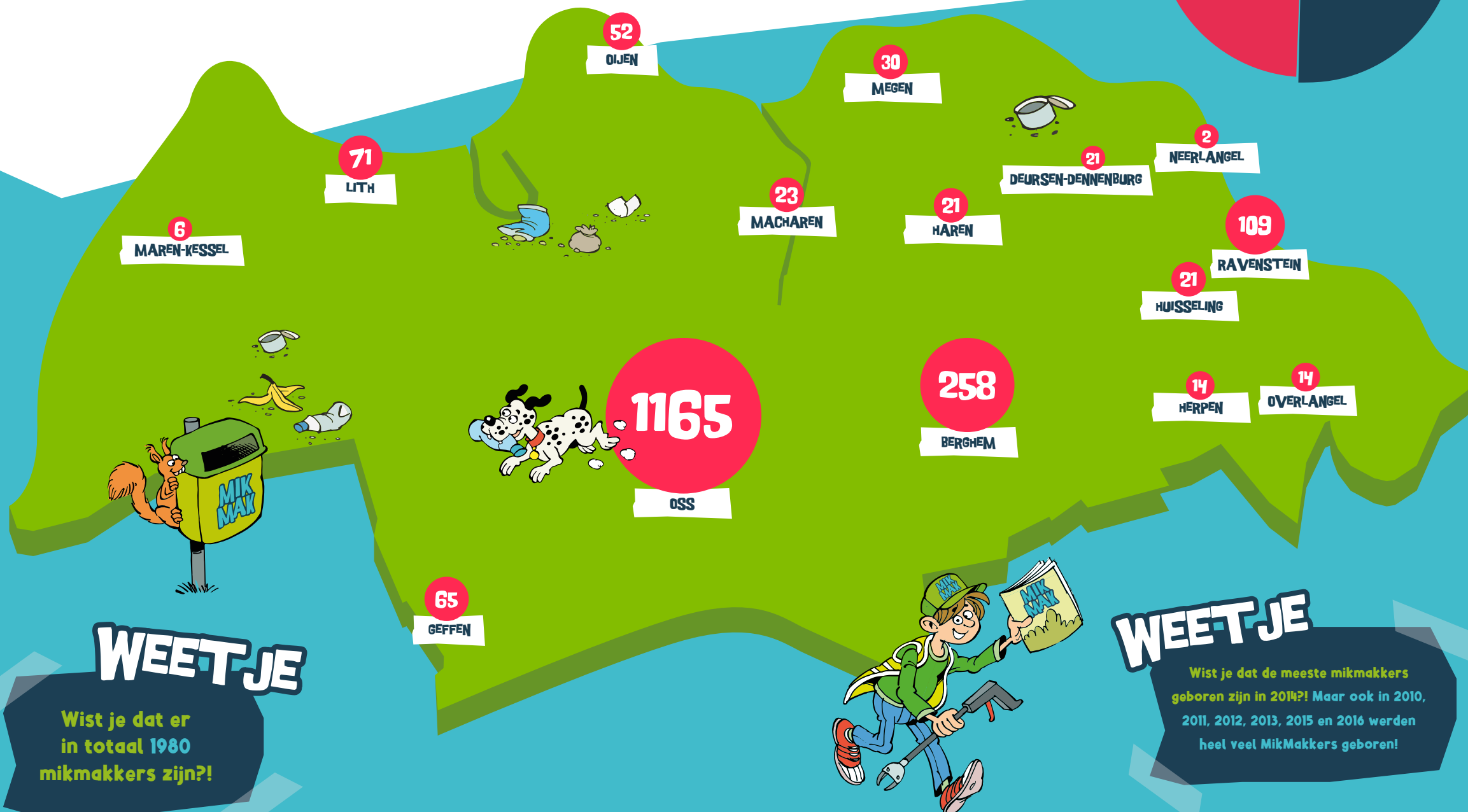
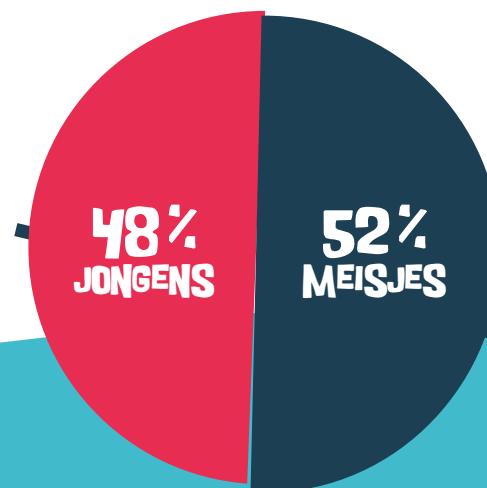
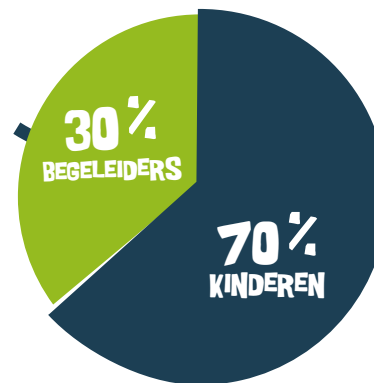
MIJN LIEVELINGSVAK OP SCHOOL:

tekenen

MIKMAKKERS IN DE GEMEENTE

Moet je eens kijken hoeveel MikMakkers er zijn! En hoe groot het gebied
is dat jullie samen schoonhouden: heel de gemeente Oss!

WEET-JE

Wist je dat er
in totaal 1980
mikmakkers zijn?!

WEET-JE

Wist je dat de meeste mikmakkers
geboren zijn in 2014?! Maar ook in 2010,
2011, 2012, 2013, 2015 en 2016 werden
heel veel MikMakkers geboren!

Een mens dat net geboren is, noemen we een baby. Maar hoe zit dat bij dieren? Ook veel jonge dieren hebben hun eigen naam. Weet jij hoe ze heten? Als je alle woorden goed invult, vind je de oplossing in de gekleurde vakjes.

Mail je oplossing naar mikmak@oss.nl. Dan maak je kans op het boek *Zilveren Maan ontdekt oerschatten in de Maashorst* (zie pagina 11). Dit gaat over een avontuur dat zich afspeelt vlakbij Oss!

